

Laki

tupakkalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan tupakkalain (549/2016) 7 § sekä

muutetaan 6 §:n otsikko ja johdantokappale, 9 §:n 2 ja 3 momentti, 10 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentin johdantokappale, 15 §, 16 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 momentti, 18 §:n 2 ja 3 momentti, 20 §:n 1 momentti, 2 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 21 §:n 1 momentti, 22 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentin johdantokappale, 28 ja 29 §, 29 a §:n 1 momentti, 29 b §, 30 §:n 1 momentti, 42 a §:n johdantokappale, 49 §, 50 §:n 3 momentti, 60 §:n 5 momentti, 83 §:n 1 momentti, 84 §:n 3 momentti, 85 §, 86 §:n 1 momentin johdantokappale ja 5 momentti, 87 §:n 1—3 momentti, 88 §:n 1 momentti, 89 §, 90 §:n 3 momentin johdantokappale, 91 §:n 4 momentin johdantokappale, 93 §, 94 §:n 1 ja 2 momentti, 95 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti, 99, 100, 100 a ja 100 b §, 101 §:n 1 momentti, 102 §:n 1 momentti, 103 ja 104 §, 105 §:n 1 ja 2 momentti, 106 §:n otsikko sekä 107 ja 112 §,

sellaisina kuin niistä ovat 26 §:n 1 momentti, 27 §:n 1 momentin johdantokappale, 42 a §:n johdantokappale, 60 §:n 5 momentti, 95 §:n 1 momentin johdantokappale ja 3 momentti ja 106 §:n otsikko laissa 283/2022, 29 a §:n 1 momentti, 29 b §, 91 §:n 4 momentin johdantokappale ja 94 §:n 2 momentti laissa 251/2025, 83 §:n 1 momentti laissa 1374/2016, 87 §:n 1—3 momentti sekä 100 a ja 100 b § laissa 248/2019, 88 §:n 1 momentti laissa 701/2018, 100 § osaksi laissa 262/2022 ja 251/2025, 105 §:n 1 momentti laissa 262/2022 sekä 107 § osaksi laissa 283/2022, seuraavasti:

6 §

Lupa- ja valvontaviraston tehtävät

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa kuntia niille tämän lain perusteella kuuluvien tehtävien hoitamisessa ja huolehtii toiminnasta tupakoinnin lopettamiseksi. Lupa- ja valvontavirasto valvoo:

9 §

Muiden viranomaisten tehtävät

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston akkreditointiyksikkö (*FINAS-akkreditointipalvelu*) avustaa Lupa- ja valvontavirastoa 85 §:ssä tarkoitettujen varmistuslaboratorioiden pätevyyden ja varmistusmenetelmien pätevyyden valvonnassa.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus avustaa Lupa- ja valvontavirastoa nikotiininesteisiin liittyvässä valvonnassa.

10 §

HE 13/2025 vp
HaVM 15/2025 vp
EV 74/2025 vp

Tupakkatuotteen valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

Velvoite toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle ja Euroopan komissiolle (*komissio*) sekä muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tässä luvussa vaaditut tiedot on ensisijaisesti valmistajalla, jos valmistaja on sijoittautunut EU:hun. Velvoite toimittaa tiedot on ensisijaisesti maahantuojalla, jos valmistaja on sijoittautunut EU:n ulkopuolelle ja maahantuoja on sijoittautunut EU:hun. Velvoite toimittaa tiedot on yhteisesti valmistajalla ja maahantuojalla, jos sekä valmistaja että maahantuoja ovat sijoittautuneet EU:n ulkopuolelle.

14 §

Ainesosa-, päästö- ja paloturvallisuusilmoitukset

Ennen kuin tupakkatuotetta myydään tai muutoin luovutetaan kuluttajalle, valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle:

15 §

Muutosilmoitukset

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle, jos tuotteen koostumusta muutetaan niin, että muutos vaikuttaa 14 §:n nojalla toimitettuihin tietoihin. Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle muuttuneet tiedot ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

16 §

Markkinatutkimukset ja myyntimäärät

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle tupakkatuotteen ainesosia ja päästöjä koskien:

Valmistajan tai maahantuojan on lisäksi kerran vuodessa ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle tupakkatuotteiden tuote- ja tyyppikohtaisista myyntimääristään. Savukkeiden, sikarien ja pikkusikarien myyntimäärät on ilmoitettava kappaleina ja muiden tupakkatuotteiden myyntimäärät kilogrammoina.

18 §

Tiukennettu ilmoitusvelvollisuus

Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava 1 momentissa tarkoitettu raportti komissiolle sekä raportin jäljennös Lupa- ja valvontavirastolle ja muiden sellaisten EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa tutkittua lisäainetta sisältävä tupakkatuote on saatettu markkinoille, viimeistään 18 kuukauden kuluessa siitä, kun lisäaine on lisätty 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luetteloon.

Komissio ja Lupa- ja valvontavirasto voivat pyytää valmistajalta tai maahantuojalta lisätietoja tutkitusta lisäaineesta. Lisätiedot kuuluvat raporttiin sen osana. Komissio ja Lupa- ja

valvontavirasto voivat lisäksi pyytää riippumatonta tieteellistä elintä tekemään raportista vertaisarvioinnin.

20 §

Ilmoitus uudesta tupakkatuotteesta

Tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle uudesta tupakkatuotteesta, jota se aikoo alkaa myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuusi kuukautta ennen kuin tuote saatetaan markkinoille. Ilmoitukseen on liitettävä yksityiskohtainen kuvaus tuotteesta, sen käyttöohjeet sekä tiedot sen ainesosista ja päästöistä 14 §:n mukaisesti.

Valmistajan tai maahantuojan on samassa ajassa toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle myös:

Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle uudet tai päivitetty tutkimukset ja muut 2 momentissa tarkoitettut tiedot. Lupa- ja valvontavirasto voi vaatia valmistajaa tai maahantuojaa tekemään lisätestejä ja toimittamaan lisätietoja tuotteesta.

21 §

Tupakkatuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

Tässä luvussa tarkoitettut ilmoitukset ja muut tiedot on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle sähköisessä muodossa. Sama koskee komissiolle ja muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille 18 §:n mukaan toimitettavia tietoja.

22 §

Eräiden muiden tuotteiden valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

Velvoite toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle ja komissiolle sekä muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tässä luvussa vaaditut tiedot on ensisijaisesti valmistajalla, jos valmistaja on sijoittautunut Euroopan unioniin. Velvoite toimittaa tiedot on ensisijaisesti maahantuojalla, jos valmistaja on sijoittautunut EU:n ulkopuolelle ja maahantuoja on sijoittautunut EU:hun. Velvoite toimittaa tiedot on yhteisesti valmistajalla ja maahantuojalla, jos sekä valmistaja että maahantuoja ovat sijoittautuneet EU:n ulkopuolelle.

26 §

Ennakoilmoitus sähkösavukkeista, täyttösäiliöistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä

Sähkösavukkeen, täyttösäiliön tai höyrystettäväksi tarkoitettun nikotiinittoman nesteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle tuotteesta, jota se aikoo alkaa myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuusi kuukautta ennen kuin tuote saatetaan markkinoille. Vastaavasti myös tuotteeseen tehtävästä merkittävästä muutoksesta on tehtävä ilmoitus ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

27 §

Markkinatutkimukset ja myyntimäärät sähkösavukkeista, nikotiininesteistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä

Sähkösavukkeen tai nikotiininesteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava vuosittain Lupa- ja valvontavirastolle:

28 §

Haittavaikutusten seuranta ja korjaavat toimenpiteet

Sähkösavukkeiden tai täyttösäiliöiden valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on perustettava järjestelmä tietojen keräämiseksi sähkösavukkeiden ja täyttösäiliöiden epäillyistä haittavaikutuksista ihmisten terveydelle ja pidettävä tällaista järjestelmää yllä. Valmistajan, maahantuojan ja jakelijan on toimitettava järjestelmän tiedot Lupa- ja valvontavirastolle.

Jos jokin 1 momentissa tarkoitettu toimija katsoo tai sillä on syytä uskoa, että sen hallussa olevat ja markkinoille saatettavaksi tarkoitetut taikka markkinoille saatetut sähkösavukkeet tai täyttösäiliöt eivät ole turvallisia ja laadukkaita taikka muuten tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisia, toimijan on ryhdyttävä heti tarpeellisiin korjaaviin toimiin kyseisen tuotteen saattamiseksi säännösten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämiseksi. Tällöin toimijan on myös heti ilmoitettava asiasta Lupa- ja valvontavirastolle sekä markkinavalvontaviranomaisille muissa sellaisissa EU:n jäsenvaltioissa, joissa tuote on asetettu tai on tarkoitus asettaa saataville. Samalla on annettava yksityiskohtaiset tiedot erityisesti ihmisen terveyttä ja turvallisuutta koskevista riskeistä sekä mahdollisista korjaavista toimista ja niiden tuloksista.

29 §

Ainesosailmoitukset poltettavaksi tarkoitetuista kasvipiperäisistä tuotteista

Poltettavaksi tarkoitettujen kasvipiperäisen tuotteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle tuotenimi- ja tyyppikohtainen luettelo tuotteen valmistamisessa käytetyistä ainesosista ja niiden määristä ennen kuin tuotetta myydään tai muutoin luovutetaan kuluttajille.

Valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle, jos tuotteen koostumusta muutetaan niin, että muutos vaikuttaa 1 momentin mukaisesti toimitettuihin tietoihin. Valmistajan tai maahantuojan on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle muuttuneet tiedot ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

29 a §

Ilmoitukset savuttomista nikotiinituotteista

Savuttoman nikotiinituotteen valmistajan tai maahantuojan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle etukäteen tuotteesta, jota se aikoo alkaa myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille. Myös tuotteeseen tehtävästä merkittävästä muutoksesta on tehtävä ilmoitus ennen kuin tuotetta aletaan myydä tai muutoin luovuttaa kuluttajille.

29 b §

Myyntimäärät savuttomista nikotiinituotteista

Savuttoman nikotiinituotteen valmistajan tai maahantuojan on toimitettava vuosittain Lupa- ja valvontavirastolle tiedot savuttomien nikotiinituotteiden myyntimääristä tuotemerkin ja -tyypin mukaan.

30 §

Eräitä muita tuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

Tässä luvussa tarkoitetut ilmoitukset ja muut tiedot on toimitettava Lupa- ja valvontavirastolle sähköisessä muodossa.

42 a §

Talouden toimijan tunnuksen tekeminen toimimattomaksi

Komission jäljitettävyysetsätyksen 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tunnisteen antaja saa Tullin tai Lupa- ja valvontaviraston pyynnöstä tehdä toimimattomaksi mainitun asetuksen 15 artiklassa tarkoitetun talouden toimijan tunnistekoodin, jos mainitun asetuksen 2 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettu talouden toimija:

49 §

Vähittäismyyntilupaa koskevat ilmoitukset

Vähittäismyyntiluvan haltijan on ilmoitettava kunnalle 46 §:ssä tarkoitetun hakemuksen ja 48 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tietojen muutoksista sekä myynnin lopettamisesta. Kunnan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle luvan myöntämisestä ja peruuttamisesta, lupaa koskevista muutoksista, myyntirikkomuksista sekä myynnin lopettamisesta.

50 §

Tukkumyynnin ilmoituksenvaraisuus

Kunnan on ilmoitettava Lupa- ja valvontavirastolle 1 momentissa tarkoitetuista ilmoituksista.

60 §

Tukkumyynnin rajoitukset

Tukkumyyjällä on oikeus saada Lupa- ja valvontavirastolta 1 ja 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksiensa varmistamiseksi välttämättömät tiedot vähittäismyyntiluvan haltijoista ja tukkumyynti-ilmoituksen tehneistä elinkeinonharjoittajista sekä käsitellä näitä tietoja.

83 §

Valvontaohjelma

Lupa- ja valvontavirasto laatii tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja yhteensovittamiseksi valtakunnallisen tupakkalain valvontaohjelman (*valvontaohjelma*).

84 §

Valvontasuunnitelma

Lupa- ja valvontavirasto arvioi valvontasuunnitelmat ja niiden toteutumista.

85 §

Varmistuslaboratorion hyväksyminen

Edellä 12 §:ssä tarkoitetut päästömittaukset on varmistettava ja 13 §:ssä tarkoitetut savukkeiden palamisominaisuudet osoitettava laboratoriossa, joka on Lupa- ja valvontaviraston hyväksymä ja valvoma. Laboratorio ei saa olla tupakkatuotteen valmistajan tai maahantuojan omistuksessa tai määräysvallassa. Lupa- ja valvontavirasto pitää yllä ja päivittää luetteloa hyväksytyistä laboratorioista ja toimittaa sen komissiolle.

Laboratorion on toimitettava hyväksymistä koskeva hakemuksensa Lupa- ja valvontavirastolle. Lupa- ja valvontavirasto hyväksyy laboratorion, jos laboratorio esittää hakemuksensa liitteenä todistuksen siitä, että FINAS-akkreditointipalvelu on todennut laboratorion täyttävän kansainväliset vaatimukset varmistuslaboratorioiden pätevydestä ja että 12 ja 13 §:ssä tarkoitetut menetelmät kuuluvat laboratorion pätevyysalueeseen. Laboratorio on ilmoitettava hyväksymisen edellytyksiä koskevista muutoksista Lupa- ja valvontavirastolle.

Laboratorio katsotaan ilman eri päätöstä hyväksytyksi, jos laboratorio toimittaa Lupa- ja valvontavirastolle todistuksen siitä, että EU:n toisen jäsenvaltion viranomaisen on hyväksynyt laboratorion, ja ilmoittaa ne perusteet, joilla laboratorio ja käytetyt varmistusmenetelmät on hyväksytty.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitetuista laboratorioista ja niiden hyväksymisestä, hyväksymisen edellytyksenä olevasta akkreditointimenettelystä, valvonnan toteuttamisesta sekä Lupa- ja valvontavirastolle ja komissiolle tehtävistä ilmoituksista.

86 §

Tarkastus- ja näytteenotto-oikeus

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus:

Jos 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja näytteitä ei anneta määräajassa, Lupa- ja valvontavirasto tai kunta voi asettaa veloitteen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee hallinto-oikeus uhkasakon asettajan hakemuksesta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianosaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

87 §

Tiedonsaantioikeus

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä tässä laissa tarkoitettujen tuotteiden valmistajilta, maahantuojilta ja myyjiltä sekä muilta viranomaisilta tietoja, jotka ovat välttämättömiä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vastaisen toiminnan selvittämiseksi. Lisäksi Lupa- ja valvontavirastolla on oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettua aitoustehtävän tarjoajalta ja sen mahdollisilta alihankkijoilta komission turvaominaisuus päätöksen 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tiedot.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ei anneta määräajassa, Lupa- ja valvontavirasto tai kunta voi asettaa velvoitteen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee hallinto-oikeus uhkasakon asettajan hakemuksesta. Uhkasakkoa ei kuitenkaan saa asettaa, jos asianomaista on aihetta epäillä rikoksesta ja pyydetty aineisto liittyy rikosepäilyn kohteena olevaan asiaan.

Kunta on pyydettyessä velvollinen toimittamaan korvauksetta Lupa- ja valvontavirastolle tarkastuksia ja muita valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja ja valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seuranta, raportointia ja tilastointia varten. Tiedot on toimitettava Lupa- ja valvontaviraston määräämällä tavalla.

88 §

Tietojen luovuttaminen

Salassapitosäännösten estämättä Lupa- ja valvontavirasto ja kunta saavat luovuttaa toiselle valvontaviranomaiselle tämän lain noudattamista valvottaessa ja valvontaan liittyvää tehtävää suorittaessa saatuja tietoja liikesalaisuudesta, jos tiedot ovat välttämättömiä kyseiselle viranomaiselle säädetyn valvontatehtävän hoitamiseksi. Tietoja saa luovuttaa myös EU:n lainsäädännön tai muun Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen edellyttämille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen lainsäädännön tai sopimuksen niin edellyttäessä.

89 §

Virka-apu

Lupa- ja valvontavirastolla ja kunnalla on oikeus saada muilta viranomaisilta virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi ja päätösten täytäntöön panemiseksi.

90 §

Hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittävät maksut

Lupa- ja valvontavirasto voi periä valmistajalta tai maahantuojalta maksun:

91 §

Tupakkalain valvontamaksut

Lupa- ja valvontavirasto perii tämän lain valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi vuosittain valvontamaksun tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden, höyrystettäväksi tarkoitettujen nikotiinittomien nesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden valmistajilta ja maahantuojilta. Valvontamaksu muodostuu seuraavasti niiden myyntimäärien perusteella, jotka valmistaja tai maahantuoja on edellisen kalenterivuoden aikana ilmoittanut Lupa- ja valvontavirastolle 16, 27 ja 29 b §:n nojalla:

93 §

Kustannusten korvaaminen kunnalle

Valtio korvaa kunnalle aiheutuneet kustannukset sellaisista kunnan virka-apuna suorittamista tupakkavalvonnan tarkastuksista, näytteenotoista, tutkimuksista ja selvityksistä, jotka tässä laissa säädetään Lupa- ja valvontaviraston tehtäviksi.

94 §

Tuotevalvontaa koskevien tietojen tallentaminen ja julkaiseminen

Lupa- ja valvontavirasto tallentaa 14—16 ja 18 §:n nojalla saadut tiedot sähköisesti niin, että komissiolle ja muiden EU:n jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on pääsy niihin. Lupa- ja valvontavirasto toimittaa 20 §:n nojalla saadut tiedot komissiolle. Lupa- ja valvontaviraston on lisäksi pyynnöstä toimitettava komissiolle ja toisen EU:n jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle 26—28 §:n nojalla saadut tiedot.

Lupa- ja valvontavirasto asettaa 14 §:n 1 momentin 1—4 kohdan sekä 15, 18, 26, 29, 29 a ja 29 b §:n nojalla saadut tiedot liikesalaisuuksia lukuun ottamatta yleisön saatavilla olevalle verkkosivustolle, josta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena tuotteen nimeä taikka rekisteröidyn nimeä tai yritys- ja yhteisötunnusta.

95 §

Vähittäismyyntilupien ja tukkumyynti-ilmoitusten rekisteri

Lupa- ja valvontavirasto ja kunnat pitävät lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyä, valvontaa, valvonnan ohjausta ja kehittämistä sekä tilastointia varten valtakunnallista rekisteriä elinkeinonharjoittajista:

Lupa- ja valvontavirasto ja kunnat ovat 1 momentissa tarkoitettun rekisterin luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679, jäljempänä *tietosuoja-asetus*, 26 artiklassa tarkoitettuja yhteisrekisterinpitäjiä. Kunta vastaa 2 momentissa tarkoitettujen tietojen kirjaamisesta rekisteriin ja niiden oikeellisuudesta. Lupa- ja valvontavirasto vastaa rekisterin tietojärjestelmän toimivuudesta, ylläpidosta ja kehittämisestä, tietojen käytettävyydestä, eheydestä, säilyttämisestä ja tuhoamisesta sekä muista tietosuoja-asetuksen mukaisista rekisterinpitäjän velvoitteista. Lupa- ja valvontavirasto toimii tietosuoja-asetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna rekisteröityjen yhteispisteenä, jos rekisteröidyn pyyntö koskee useamman kuin yhden kunnan alueella sijaitsevia myyntipaikkoja. Kunta toimii tietosuoja-asetuksen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna rekisteröityjen yhteispisteenä, jos rekisteröidyn pyyntö koskee kunnan alueella sijaitsevaa myyntipaikkaa.

99 §

Markkinointia koskeva kieltö

Jos tupakkatuotetta, tupakan vastiketta, tupakointivälinettä, tupakkajäljitelmää, sähkösavuketta tai nikotiinainestettä markkinoidaan 68 §:n vastaisesti eikä menettely rajoitu yhden kunnan alueelle, Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää markkinointitoimen tilaajaa, sen toimeenpanijaa sekä näiden palveluksessa olevaa jatkamasta ja uudistamasta säännösten vastaista menettelyä.

100 §

Myyntikieltö

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää tupakkatuotteen, sähkösavukkeen, nikotiinainesteen, höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen, poltettavaksi tarkoitetun kasviperäisen tuotteen ja savuttoman nikotiinituotteen myymisen ja muun luovuttamisen, jos:

1) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuojaja tai jakelija ei ole perustanut 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua haittavaikutusten seurantajärjestelmää tai pitänyt sitä yllä taikka kieltäytyy toimittamasta seurantajärjestelmän tietoja Lupa- ja valvontavirastolle;

2) sähkösavukkeen tai täyttösäiliön valmistaja, maahantuojaja tai jakelija ei ole 28 §:n 2 momentissa tarkoitetussa tilanteessa ryhtynyt säännöksessä tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin tai on jättänyt tekemättä säännöksessä tarkoitetun ilmoituksen;

3) valmistaja tai maahantuojaja ei ole toimittanut Lupa- ja valvontavirastolle 14—16, 18, 20, 26, 27, 29, 29 a tai 29 b §:ssä tarkoitettuja tietoja säädetyllä tavalla, säädetyssä ajassa tai säädettyä mallia käyttäen taikka jos toimitetut tiedot eivät pidä paikkaansa;

4) valmistaja tai maahantuojaja on jättänyt suorittamatta Lupa- ja valvontavirastolle 90 §:n 3 momentissa tai 91 §:n 4 momentissa tarkoitetun maksun.

Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava komissiolle sellaisesta markkinavalvontalain 18 §:n nojalla määrätystä kiellosta, joka perustuu siihen, että tupakkatuote on tämän lain 11 §:n 1 momentin 1 tai 9 kohdan vastainen.

Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää tupakkatuotteen myynnin ja muun luovuttamisen kuluttajille myös harkitessaan 85 §:n mukaisesti sen varmistamisesta vastuussa olevan varmistuslaboratorion hyväksymisen tai 104 §:n mukaisesti hyväksymisen peruuttamisen edellytyksiä, jos virastolla on perusteltu syy epäillä laboratoriota koskevien tietojen oikeellisuutta tai laboratorion toiminnan asianmukaisuutta. Myyntikieltöä määrättäessä on otettava huomioon, onko valmistajalla tai maahantuojalla mahdollisuus tässä laissa tarkoitettujen velvoitteiden täyttämiseksi käyttää asian käsittelyn aikana toista hyväksyttyä laboratoriota.

Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava myyntikieltö heti, kun sille ei enää ole perustetta.

100 a §

Vaatimus turvaominaisuuden korvaamisesta tai muuttamisesta

Kunnan on ilmoitettava heti Lupa- ja valvontavirastolle, jos se epäilee 32 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun aitoustekijän koskemattomuuden vaarantuneen. Jos Lupa- ja valvontavirastolla on syytä uskoa aitoustekijän koskemattomuuden vaarantuneen, sen on vaadittava tuotteen valmistajalta tai maahantuojalta, että kyseinen turvaominaisuus korvataan tai sitä muutetaan.

100 b §

Aitoustekijän tarjoajan riippumattomuuden varmistaminen

Jos 87 §:n 1 momentin nojalla toimitetuista tiedoista tai muutoin ilmenee, että 32 §:n 2 momentissa tarkoitettu aitoustekijän tarjoaja tai sen mahdolliset alihankkijat eivät enää täytä riippumattomuutta koskevia vaatimuksia, Lupa- ja valvontaviraston on kohtuullisessa määräajassa ja viimeistään sitä kalenterivuotta, jona tiedot vastaanotettiin, seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet riippumattomuutta koskevien edellytysten noudattamiseksi.

101 §

Markkinoilta poistaminen

Edellä 99 ja 100 §:ssä tarkoitetuissa asioissa Lupa- ja valvontavirasto voi asettamassaan määräajassa velvoittaa valmistajan tai maahantuojaan ottamaan tuotteen pois markkinoilta tämän kustannuksella. Lupa- ja valvontaviraston on peruutettava markkinoilta poistamista koskeva velvoite heti, kun sille ei enää ole perustetta.

102 §

Väliaikainen kieltö

Jos 99 tai 100 §:ssä tarkoitettujen säännösten vastaisen menettelyn jatkaminen tai uudistaminen on menettelyn laadun tai merkityksen johdosta tarpeen estää kiireellisesti, Lupa- ja valvontavirasto voi väliaikaisesti ennen asian lopullista ratkaisemista antaa tätä koskevan kiellon. Väliaikainen kieltö tulee voimaan heti, ja se voidaan peruuttaa ennen asian lopullista ratkaisemista.

103 §

Oikaisu

Lupa- ja valvontavirasto voi 99, 100 tai 102 §:ssä säädetystä kiellosta taikka 101 §:ssä säädetystä markkinoilta poistamisesta päättäessään velvoittaa kiellon tai määräyksen saaneen suorittamaan asetetussa määräajassa ja viraston määräämällä tavalla virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja koskevan oikaisutoimen, jos sitä säännösten vastaisesta menettelystä aiheutuvien ilmeisten haittojen vuoksi on pidettävä tarpeellisena.

104 §

Varmistuslaboratorion toiminnan keskeyttäminen ja hyväksymisen peruuttaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi keskeyttää 85 §:ssä tarkoitetun varmistuslaboratorion toiminnan määräajaksi tai peruuttaa laboratorion hyväksymisen, jos:

1) FINAS-akkreditointipalvelu toteaa, ettei laboratorio täytä sen pätevyydelle tai varmistusmenetelmien pätevyydelle asetettuja vaatimuksia; tai

2) Lupa- ja valvontavirasto on saanut toisen jäsenvaltion viranomaiselta tai muulta taholta perustellun tiedon siitä, että laboratorio tai varmistusmenetelmät eivät täytä hyväksymiselle tai pätevyydelle asetettuja vaatimuksia tai ettei laboratorion ilmoittamia mittaustuloksia voida pitää luotettavina.

Lupa- ja valvontavirasto voi keskeyttää laboratorion toiminnan määräajaksi myös, jos virastolla on toiminnan kannalta olennaisessa asiassa perusteltu syy epäillä laboratoriota koskevien tietojen oikeellisuutta tai laboratorion toiminnan asianmukaisuutta eivätkä laboratoriolle annetut varoitukset ole johtaneet puutteiden korjaamiseen.

105 §

Uhkasakko ja teettämishukka

Lupa- ja valvontavirasto tai kunta voi asettaa tämän lain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske markkinavalvonnassa määrättävää uhkasakkoa tai teettämishukkaa, joista säädetään markkinavalvontalain 28 §:ssä.

Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan 107 §:ssä tarkoitetussa asiassa asettaman uhkasakon tuomitsee ja teettämishukan täytäntöönpanosta päättää uhkasakon tai teettämishukan asettajan hakemuksesta markkinaoikeus. Muutoksenhausta tällaiseen uhkasakkoon ja teettämishukaan säädetään 107 §:ssä.

106 §

Muutoksenhaku Lupa- ja valvontaviraston ja kunnan päätöksiin

107 §

Muutoksenhaku markkinaoikeudellisiin asioihin

Valittamalla ei saa hakea muutosta:

1) Lupa- ja valvontaviraston tai kunnan antamaan kieltopäätökseen tai muuhun päätökseen, joka perustuu 68 §:n vastaiseen markkinointiin taikka siihen, että tupakkatuotteen, sähkösavukkeen, täyttösäiliön, nikotiininesteen, höyrystettäväksi tarkoitetun nikotiinittoman nesteen tai poltettavaksi tarkoitetun kasviperäisen tuotteen vähittäismyyntipakkaus tai tuote itsessään on 5 luvun säännösten vastainen;

2) 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä koskevaan uhkasakkoon tai teettämishukaan.

Se, jolle Lupa- ja valvontavirasto on antanut 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tai asettanut 1 momentissa tarkoitetun uhkasakon tai teettämishukan, voi hakemuksella saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta.

Se, jolle kunta on antanut 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tai asettanut 1 momentissa tarkoitetun uhkasakon tai teettämishukan, voi saattaa asian hakemuksella Lupa- ja valvontaviraston käsiteltäväksi 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Lupa- ja valvontaviraston päätöksen voi saattaa edelleen markkinaoikeuden käsiteltäväksi siten kuin 2 momentissa säädetään.

112 §

Lupa- ja valvontaviraston kuuleminen

Ennen 110 §:ssä tarkoitettua tupakan markkinointirikkomusta ja 111 §:ssä tarkoitettua tupakan markkinointirikosta koskevan syytteen nostamista syyttäjän on varattava Lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus antaa lausuntonsa. Tuomioistuimen on tällaista asiaa käsitellessään varattava Lupa- ja valvontavirastolle tilaisuus tulla kuulluksi.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Helsingissä 27.6.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen